

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ QUYÊN

**NÂNG CAO NĂNG LỰC CẠNH TRANH CỦA CÁC
TRƯỜNG NGOÀI CÔNG LẬP TẠI TỈNH BẮC NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ QUYÊN

**NÂNG CAO NĂNG LỰC CẠNH TRANH CỦA CÁC
TRƯỜNG NGOÀI CÔNG LẬP TẠI TỈNH BẮC NINH**

Ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Đinh Hồng Linh

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn được thực hiện nghiêm túc, trung thực và mọi số liệu trong này được trích dẫn có nguồn gốc rõ ràng.

Tác giả

Nguyễn Thị Quyên

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự quan tâm, giúp đỡ tận tình từ phía tập thể và cá nhân:

Tôi xin trân trọng bày tỏ lòng biết ơn tới tất cả các thầy, cô giáo trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên, Phòng Đào tạo đã giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với TS. Đinh Hồng Linh người đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt thời gian nghiên cứu đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo các trường NCL trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh, các đồng nghiệp, phụ huynh và học sinh của các trường NCL đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình nghiên cứu đề tài.

Tác giả

Nguyễn Thị Quyên

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi, phương pháp nghiên cứu	3
4. Ý nghĩa khoa học của luận văn.....	3
5. Kết cấu của luận văn.....	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NĂNG LỰC CẠNH	
TRANH CỦA CÁC TRƯỜNG NGOÀI CÔNG LẬP.....	5
1.1. Cơ sở lý luận về năng lực cạnh tranh của các trường ngoài công lập.....	5
1.1.1. Cơ sở lý luận về các trường ngoài công lập.....	5
1.1.2. Cơ sở lý luận về năng lực cạnh tranh của các trường PTTH	8
1.1.3. Một số mô hình phân tích năng lực cạnh tranh.....	23
1.2. Cơ sở thực tiễn về năng lực cạnh tranh của các trường ngoài công lập.....	28
1.2.1. Kinh nghiệm nâng cao năng lực cạnh tranh tại các trường NCL tại nước ngoài	28
1.2.2. Kinh nghiệm nâng cao năng lực cạnh tranh tại các trường NCL tại Việt Nam.....	31
1.2.3. Bài học kinh nghiệm rút ra cho việc nâng cao năng lực cạnh tranh tại các trường NCL tại tỉnh Bắc Ninh	36
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	38
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	38
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	38
2.2.1. Phương pháp tiếp cận	38
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin	38
2.2.3. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	41
2.2.4. Phương pháp phân tích thông tin	41

2.3.	Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	43
2.3.1.	Nhóm chỉ tiêu phản ánh về nhân tố con người	43
2.3.2.	Nhóm chỉ tiêu phản ánh về cơ sở vật chất, vốn và năng lực tài chính.....	43
2.3.3.	Nhóm chỉ tiêu phản ánh về chất lượng đào tạo, quy mô tuyển sinh, hoạt động ngoại khóa	43
2.4.	Mô hình nghiên cứu	43
Chương 3. THỰC TRẠNG NĂNG LỰC CẠNH TRANH CỦA CÁC TRƯỜNG NGOÀI CÔNG LẬP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC NINH.....		46
3.1.	Đặc điểm tự nhiên, kinh tế, chính trị, xã hội, giáo dục tỉnh Bắc Ninh.....	46
3.2.	Tổng quan về các trường THPT NCL tỉnh Bắc Ninh	48
3.2.1.	Giới thiệu chung về một số trường THPT NCL tại Bắc Ninh	48
3.2.2.	Lịch sử hình thành, sứ mệnh, chức năng, nhiệm vụ KT - XH của một số trường THPT NCL tại Bắc Ninh.....	48
3.3.	Thực trạng năng lực cạnh tranh của các trường THPT NCL tỉnh Bắc Ninh 2014 - 2017.....	53
3.3.1.	Số lượng học sinh.....	53
3.3.2.	Mức học phí.....	54
3.3.3.	Chất lượng giáo dục đào tạo:	56
3.3.4.	Hình ảnh, thương hiệu nhà trường:	59
3.3.5.	Chương trình quảng bá, tiếp thị sản phẩm giáo dục của các trường NCL.....	63
3.4.	Các yếu tố ảnh hưởng tới năng lực cạnh tranh của các trường THPT NCL tỉnh Bắc Ninh trong giai đoạn hiện nay	65
3.4.1.	Các yếu tố bên ngoài	65
3.4.2.	Các yếu tố bên trong.....	69
3.5.	Đánh giá năng lực cạnh tranh của các trường NCL so với các trường công lập tại tỉnh Bắc Ninh	80
3.6.	Tổng hợp kết quả cạnh tranh của các trường NCL tỉnh Bắc Ninh dưới mô hình ma trận SWOT	84
3.7.	Đánh giá thành công và hạn chế của năng lực cạnh tranh tại các trường NCL tỉnh Bắc Ninh trong giai đoạn hiện nay	86

3.7.1. Thành công.....	86
3.7.2. Hạn chế.....	87
Chương 4. GIẢI PHÁP NÂNG CAO NĂNG LỰC CẠNH TRANH TẠI CÁC TRƯỜNG NCL TỈNH BẮC NINH.....	90
4.1. Phương hướng, mục tiêu nâng cao năng lực cạnh tranh của trường NCL tỉnh Bắc Ninh	90
4.2. Một số giải pháp nâng cao năng lực cạnh tranh của trường THPT NCL tỉnh Bắc Ninh	91
4.2.1. Tổ chức, quản lý và đào tạo nâng cao trình độ đội ngũ cán bộ, giáo viên giỏi về chuyên môn, có tư cách phẩm chất đạo đức tốt	92
4.2.2. Giải pháp về nâng cao sức cạnh tranh của “chất lượng sản phẩm giáo dục”	94
4.2.3. Giải pháp về phát triển cơ sở vật chất ở một số trường thành lập lâu năm.....	96
4.2.4. Giải pháp về học phí và tài chính.....	98
4.2.5. Giải pháp về xây dựng văn hóa mang màu sắc riêng của các trường NCL.....	99
4.2.6. Giải pháp về phát triển hoạt động quảng bá, tiếp thị hình ảnh, sản phẩm giáo dục NCL	100
4.2.7. Tích cực tham khảo kinh nghiệm của các trường tiên tiến khác trong xây dựng mô hình quản lý đào tạo.....	101
4.2.8. Giải pháp về quy mô đào tạo, chương trình đào tạo	102
4.3. Kiến nghị	103
4.3.1. Đối với Bộ giáo dục và đào tạo.....	103
4.3.2. Đối với nhà nước.....	104
4.3.3. Đối với các trường.....	104
KẾT LUẬN	105
TÀI LIỆU THAM KHẢO	107
PHIẾU ĐIỀU TRA.....	109

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

STT	Ký hiệu	Nguyên nghĩa
1.	CB	Cán bộ
2.	CB-CNV	Cán bộ - Công nhân viên
3.	CBQL	Cán bộ quản lý
4.	CL	Công lập
5.	CTĐT	Chương trình đào tạo
6.	GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
7.	GDCD	Giáo dục công dân
8.	GV	Giáo viên
9.	HĐQT	Hội đồng quản trị
10.	KHCN	Khoa học công nghệ
11.	NCL	Ngoài công lập
12.	NH	Năm học
13.	NLTC	Năng lực tài chính
14.	NSNN	Ngân sách nhà nước
15.	PT	Phổ thông
16.	PV	Phục vụ
17.	THCS	Trung học cơ sở
18.	THPT	Trung học phổ thông
19.	UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1:	Ma trận hình ảnh cạnh tranh của các trường NCL.....	27
Bảng 2.1:	Phân loại mức điểm đánh giá	42
Bảng 3.1:	Số lượng học sinh của các trường NCL và CL tại Bắc Ninh trong giai đoạn 2014 - 2017	53
Bảng 3.2:	Học phí của một số trường NCL tại Bắc Ninh.....	54
Bảng 3.3:	Học phí của một số trường NCL tại Hà Nội	56
Bảng 3.4:	Kết quả điều tra đánh giá chất lượng giáo dục của các trường NCL tại tỉnh Bắc Ninh.....	57
Bảng 3.5:	Đánh giá của người học về uy tín, thương hiệu của các trường NCL.....	62
Bảng 3.6:	Đánh giá của người học về chương trình tiếp thị của các trường NCL trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh.....	64
Bảng 3.7:	Tình hình nguồn vốn tại trường Quốc tế Kinh Bắc.....	70
Bảng 3.8:	Cơ cấu nguồn nhân lực từ năm 2015- 2017 của một số trường NCL tại Bắc Ninh.....	73
Bảng 3.9:	Thống kê phòng học một số trường NCL tại Bắc Ninh	76
Bảng 3.10:	So sánh các chỉ tiêu đánh giá quy mô của các trường NCL và CL tại tỉnh Bắc Ninh năm học 2016 - 2017.....	81
Bảng 3.11:	So sánh năng lực cạnh tranh của các trường NCL với các trường công lập tại Bắc Ninh	82
Bảng 3.12:	Ma trận SWOT của các trường NCL trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh	85

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

“Vì lợi ích mười năm trồng cây, vì lợi ích trăm năm trồng người” (Chủ tịch Hồ Chí Minh). “Giáo dục là thứ vũ khí mạnh nhất mà bạn có thể dùng để thay đổi thế giới” (Nelson Mandela).

Thấm nhuần tư tưởng đó nên giáo dục đào tạo luôn được coi là quốc sách hàng đầu ở mỗi quốc gia. Giáo dục đóng vai trò quan trọng, là nhân tố chìa khóa, là động lực thúc đẩy nền kinh tế phát triển. Giáo dục đào tạo góp phần ổn định chính trị xã hội và trên hết giáo dục đào tạo góp phần nâng cao chỉ số phát triển con người.

Ngày nay, cùng với sự phát triển của các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội... giáo dục cũng không ngừng phát triển cả chiều rộng và chiều sâu.

Giáo dục được coi như là một đặc thù của đời sống xã hội, là một ngành sản xuất đặc biệt trong nền kinh tế thị trường. Sự tồn tại và phát triển của giáo dục chịu sự chi phối của sự phát triển kinh tế - xã hội và ngược lại với chức năng của mình, giáo dục có vai trò hết sức to lớn trong việc tái sản xuất sức lao động của xã hội; khơi dậy, thức tỉnh và phát huy tiềm năng sáng tạo của mỗi con người, tạo ra môi trường cho sự phát triển kinh tế - xã hội. Đảng và nhà nước ta coi trọng giáo dục tạo điều kiện cho giáo dục phát triển trong đó có giáo dục ngoài công lập. Nhà nước xây dựng một nền giáo dục theo tiêu chí “xã hội hóa giáo dục”. Đặc trưng của giáo dục là sản phẩm đặc biệt trong nền kinh tế thị trường nên ngày nay giáo dục cũng không ngừng hoàn thiện đổi mới và cạnh tranh để tạo được chỗ đứng vững chắc trong nền kinh tế thị trường

Với mục tiêu xã hội hóa giáo dục, nên nền giáo dục của nước ta ngày càng phát triển cả chiều rộng và chiều sâu, người dân ngày càng nhận thức cao hơn việc học, phải có kiến thức mới làm chủ được khoa học công nghệ, mới làm chủ được cuộc sống và bắt nhịp với sự tiến bộ, hội nhập của thế giới... Vì thế, nhu cầu được đi học ngày càng cao. Trong khi đó, số lượng trường lớp công lập, cơ chế chính sách chưa đáp ứng được nhu cầu của người học. Để đáp ứng nhu cầu cấp bách này các trường ngoài công lập các cấp ra đời và đã góp phần quan trọng vào công tác xã hội hóa giáo dục. Không còn bó hẹp trong khuôn khổ giáo dục công lập nữa.